

Η ΑΡΧΑΙΑ ΣΙΚΥΩΝΑ : ΤΟ ΠΕΡΙΩΝΥΜΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑΣ

Με αφορμή την πρόσφατη επίσκεψή μας στην αρχαία Σικυώνα σας παρουσιάζουμε ένα μικρό αφιέρωμα στον τόσο σημαντικό τόπο της περιοχής μας:

Η πόλη άλλαξε πολλά ονόματα Αιγιάλεια, Αιγιαλός, Τελχινία, Τελχίς ή Μυκώνη, Σικυών και τέλος Δημητριάς. Το όνομα Σικυών προήλθε ίσως από το όνομα του πρώτου οικιστή, είτε κατ' άλλη εκδοχή, πιθανότερη, από την αρχαία λέξη "σικυός" (= αγγούρι) από την μεγάλη παραγωγή κολοκυνθοειδών της περιοχής. Το πιο σημαντικό καλλιτεχνικό κέντρο της Πελοποννήσου. Η πατρίδα του γνωστού γλύπτη Λύσιππου και κέντρο ανάπτυξης της τέχνης της ζωγραφικής στην αρχαιότητα.

Ιστορία:

- Κατά τους μυθικούς υπαγόταν στον Βασιλιά του Άργους Άδραστο και στη συνέχεια στον Αγαμέμνονα των Μυκηνών.
- Στη [Κάθοδο των Ηρακλειδών](#) ή Δωριέων κατελήφθη απ' αυτούς.
- Η Σικυώνα ήκμασε κατά την αρχαϊκή περίοδο κάτω από την τυραννία των Ορθαγοριδών και ιδιαίτερα του Κλεισθένη, παππού του Κλεισθένη των Αθηνών, που θεμελίωσε τη δημοκρατία.
- Από τις αρχές του 5ου αι. π.Χ., την περίοδο των Περσικών πολέμων, αποκαταστάθηκε η τοπική αριστοκρατία, ώσπου τον 4ο αι. π.Χ. η πόλη βρέθηκε υπό τη σύντομη κυριαρχία του Επαμεινώνδα των Θηβών και έπειτα των Μακεδόνων.
- Το 303 π.Χ. είναι σημαντικό ορόσημο, διότι ο Μακεδόνας Δημήτριος ο πολιορκητής μετέφερε την πόλη σε πιο ασφαλή θέση. Η αρχαϊκή και κλασσική Σικυώνα ήταν παραθαλάσσια και βρισκόταν εκεί περίπου που είναι το σημερινό Κιάτο. Ο Δημήτριος, σύμφωνα με τη μαρτυρία του Πλούταρχου, τη μετέφερε ψηλότερα, στους ανατολικούς πρόποδες της αρχαίας ακρόπολης κοντά στο σημερινό χωριό Βασιλικό. Η νέα πόλη προσωρινά μόνο ονομάστηκε Δημητριάς.
- Στο επόμενο διάστημα στην πόλη επικράτησαν ταραχές που οδήγησαν τελικά στην άνοδό μιας νέας δυναστείας τυράννων. Η νέα περίοδος της τυραννίας έληξε όταν ο στρατηγός [Άρατος](#) με μία δύναμη αποτελούμενη από Σικυώνιους εξόριστους και μερικούς Αργείους κατέλαβε την πόλη. Την ίδια χρονιά (251 π.Χ.) η Σικυώνα εντάχθηκε στην [Αχαϊκή Συμπολιτεία](#) και ο Άρατος έγινε αρχηγός της. Την περίοδο διακυβέρνησης του Άρατου, η Αχαϊκή Συμπολιτεία έφτασε στην μέγιστη ακμή της. Μετά τον θάνατό του το 212 π.Χ. η Σικυώνα άρχισε να παρακμάζει.
- Μετά την καταστροφή της Κορίνθου από τους Ρωμαίους το 146 π.Χ. η Σικυώνα γνώρισε νέα άνθηση, αλλά το 87 π.Χ. λεηλατήθηκε από τον Σύλλα.

Σημαντικοί Σικυώνιοι

Από την Σικυώνα ήταν οι γλύπτες Κλέωνας, **Λύσιππος**, Λυσίστρατος, Ευτυχίδης, Κάναχος και Πολύκλειτος. Οι ζωγράφοι Εύπομπος, Αιγινήτης, **Απελλής**, Νεοκλής και Πausίας. Ο ονομαστός, τρεις φορές ολυμπιονίκης, παλαιστής Σώστρατος, η ποιήτρια Πράξα, ο κωμωδιογράφος Αξιόπιπτος, ο γεωγράφος Αρίσταρχος, ο συγγραφέας Ξενοκράτης, ο συγγραφέας Διογένης, ο γεωγράφος Ηράκλειτος η ποιήτρια Πράξιλλα, η Λαΐδα ή Λαΐς η εταίρα και πολλοί άλλοι. Ονομαστοί ήταν οι **θησαυροί των Σικυώνιων στους Δελφούς και στην Ολυμπία. Έκοψε δικά της νομίσματα που είχαν στην μία όψη την Χίμαιρα και το Σ και στην άλλη ένα περιστέρι. Οι Σικυώνιοι συμμετείχαν στον τρωικό πόλεμο.**

Αρχαίο Θέατρο της Σικυώνος

•Σήμερα στο ύψωμα του αρχαιολογικού χώρου της Αρχαίας Σικυώνος προβάλλει το αρχαίο Θέατρο, λαξευμένο σε ένα φυσικό κοίλωμα στις υπώρειες της ελληνοιστικής ακρόπολης.

Το Αρχαίο Θέατρο της Σικυώνος χρονολογείται στα τέλη του 4ο αι. π.Χ. και υπολογίζεται ως ένα από τα μεγαλύτερα θέατρα της αρχαίας Ελλάδας.

Αποτελείται από το κοίλο, την ορχήστρα και τη σκηνή. Εντυπωσιάζουν οι δύο θολωτές δίοδοι στα άκρα του κοίλου για την είσοδο των θεατών. Αποτελούν μοναδικά δείγματα ελληνοιστικής αρχιτεκτονικής.

Αγορά

•Από το ύψωμα του αρχαίου θεάτρου διακρίνεται η **Αγορά** όπου έχει ανασκαφεί **ένας ναός που χρονολογείται από την αρχαϊκή ως και την ελληνοιστική εποχή.**

Στο νοτιοδυτικό τμήμα της αγοράς, στις υπώρειες της ελληνοιστικής ακρόπολης, δεσπόζει **το Γυμνάσιο (Παλαίστρα) που χρονολογείται στην ελληνοιστική και ρωμαϊκή εποχή.**

Το μνημειακό συγκρότημα απλώνεται σε δύο αναλήμματα (επίπεδα), που επικοινωνούν μεταξύ τους με τρεις κλίμακες ανόδου.

Ξεχωρίζουν οι δύο κρηναίες κατασκευές, τοποθετημένες κατά μήκος του αναλημματικού τοίχου που συγκρατεί το ανώτερο επίπεδο του οικοδομήματος.

Στο ανατολικό ανασκαμμένο τμήμα της Αγοράς έχει ανασκαφεί **το Βουλευτήριο** και μια επιμήκης στοά, που κατασκευάστηκαν τον 4ο αι π.Χ.

Κατά τη ρωμαϊκή εποχή το Βουλευτήριο μετατράπηκε σε Θερμές (δημόσια λουτρά) ενώ και η στοά δέχτηκε επισκευές για εργαστηριακή χρήση.

(Το Στάδιο στα δυτικά του Θεάτρου, αν και δεν έχει ανασκαφεί, διαγράφεται λόγω της μορφολογίας του εδάφους.)

Το Μουσείο της Αρχαίας Σικυώνος

Είναι ένα ξεχωριστό μουσείο που γιατί στεγάζεται από το 1935 μέσα σε τμήμα ενός ρωμαϊκού Βαλανείου (Θέρμες).

Το μνημειακό συγκρότημα ήταν δημόσια λουτρά κατασκευασμένα από πλινθοδομή. Διατηρήθηκαν σε αρκετά καλή κατάσταση καθώς οι τοίχοι τους σώθηκαν σε ύψος 4 μέτρων.

Την ανασκαφή πραγματοποίησε το 1935 ο καθηγητής Αν. Ορλάνδος, ο οποίος και διαμόρφωσε κατάλληλα από τον χώρο για να στεγάσει το μουσείο.

Στον υπαίθριο χώρο του αρχαιολογικού Μουσείου Σικυώνος εκτίθενται αρχιτεκτονικά μέλη, ταφικές στήλες και ενεπίγραφα βάθρα. Όλα προέρχονται από μνημεία της ελληνιστικής, της ρωμαϊκής και της παλαιοχριστιανικής Σικυώνας.

Στο εσωτερικό του εκτίθενται οι θησαυροί της Σικυώνας και των γύρω περιοχών.

